

Festa del Panellet

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Església de Sant Vicenç de Castellbell
Alçada: 189

Coordenades:

Latitud: 41.64182
Longitud: 1.86148
UTM Est (X): 405183
UTM Nord (Y): 4610635

Classificació

Número de fitxa 08053 - 267
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern Popular Contemporani
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Joc de la dama](#)

[Sant Vicenç de Castellbell](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch

Data de registre de la fitxa: dc., 25/01/2017 - 01:00

Descripció

Festa que es fa a l'ermita de Sant Vicenç de Castellbell el primer diumenge de maig, quan es commemora una prometença que va fer el poble, l'any 1652, per deslliurar-se de la pesta o d'una malaltia que afectava la zona. Consistia en donar pa als pobres un dia a l'any.

El primer acte de la celebració és l'Eucaristia, presidida pel rector de la parròquia de Sant Vicenç. A la part final de la Missa es beneeixen els pans i es procedeix al repartiment de coca i un saquet amb una espiga i farina com a simbologia del pa: de l'espiga a la farina, i de la farina al pa.

Un cop ja fora del temple, es reparteix mistela o vi en porró mentre el mossèn es prepara per fer la benedicció del terme des del padró, situat enfront l'església. Damunt del Padró s'hi posen les ofrenes de la missa i els pans, a costat i costat de la creu. Un cop feta la benedicció, els feligresos s'atansen i reben un pa. Aquest pa cada any el proporciona una de les famílies de la Junta del Panellet. Actualment aquesta junta està formada per 16 cases del terme de Castellbell. Aquest número ha anat variant amb el temps, augmentant o disminuint. És un dia de festa per a tots els veïns, que aprofiten la diada per convidar a familiars que potser no es veuen en tot l'any.

Tot seguit, qui vol, pot participar del Joc de la Dama.

Observacions:

Joan Valls ha documentat una altra festa del Panellet relacionada amb Sant Isidre, el 15 de maig, però al Vilar, durant el segle XIX. L'any 1877, Joan Puig, amo del mas Puig del Vilar, va fer pastar vuit-cents panellets, de quatre onzes cadascun, juntament amb garlandes i coques, tot plegat per setze duros, amb la intenció de repartir-los el dia de Sant Isidre. Per ajudar en el pagament dels panellets d'aquell any, Joan Puig demanà la col·laboració de Joaquim de Càrcer i Amat, marquès de Castellbell, d'Esteve Burés, fundador de la fàbrica del Burés, d'Isidre Borràs, de la fàbrica del Borràs, i del senyor Puig, fabricant del Burés, els quals van aportar quatre duros per cap, és a dir, faves comptades per l'amo del Puig.

Per una antiga tradició, que ja li venia del seu avi Francesc, i del seu pare, també anomenat Francesc, l'amo del mas Puig del Vilar, Joan Puig era el dipositari de la clau de la caixa de l'administració de Sant Isidre, si més no fins el dia 22 de maig de 1880, quan el rector Gil Prat li va demanar l'esmentada clau.

Història

La història explica que Castellbell, de la mateixa manera que altres pobles del Montserratí, com Marganell o Castellgalí, van esquivar la fam i la pesta gràcies a les ofrenes que el poble va oferir a l'església de Sant Vicenç.

També se celebra a Marganell, Castellgalí, Sant Salvador de Guardiola i Vallhonesta. Una mica més allunyat es fa a Calonge de Segarra. A Marganell, és la celebració més antiga i important del poble; i es fa per Sant Pere Regalat. L'origen de la festa és el vot del poble de Marganell fet a Sant Pere Regalat en motiu de l'epidèmia del còlera de 1885. Aquest dia, el 13 de maig, després de l'ofici solemne, s'organitzava una processó i s'anava a beneir el terme amb la Veracreu.

Bibliografia

COL·LECTIU PROMOTOR DE "EL BROGIT" (1980). El panellet; El Brogit, núm. 5, maig de 1980; pp.1.
REDÓ, S. (1996) Montserrat i el seu entorn. Col·lecció d'indrets (I). Angle Editorial. Manresa.
SANCHEZ, Pere (2011). Sant Vicenç de Castellbell omple per la festa del Panellet; A Nació Manresa. [consulta fet el 25 de gener de 2017].

